

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ประจำเดือนมีนาคม 2564

หัวข้อข่าว	หน้าที่
1. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมเปิดลงทะเบียนรอบที่ 2 โครงการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรฯ ที่ผลิตในประเทศ (2 มีนาคม 2564)	3
2. ในเดือนมกราคม 2564 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (3 มีนาคม 2564)	3
3. มหาวิทยาลัย Shinshu ในจังหวัด Nagano เริ่มจำหน่ายเนื้อไก่ที่เลี้ยงตามหลัก Animal Welfare (4 มีนาคม 2564)	4
4. ภาคเอกชนญี่ปุ่นรวมกลุ่มเพื่อจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองสำหรับเนื้อจากพืช (4 มีนาคม 2564)	5
5. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS รวม 60,273 ตัน ต่ำกว่าปริมาณตามโควตาเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน (5 มีนาคม 2564)	6
6. รัฐมนตรีเกษตรฯ ญี่ปุ่น ระบุ ต้นทุนค่าเครื่องจักรกลเป็นปัญหาสำคัญในการส่งเสริม Smart Agriculture (5 มีนาคม 2564)	6
7. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เผยแพร่ร่างประเด็นยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (6 มีนาคม 2564)	7
8. การระบาดของโรคไข้หวัดนกในญี่ปุ่นส่งผลให้ราคาซื้อขายไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (10 มีนาคม 2564)	9
9. รัฐบาลญี่ปุ่นเสนอร่างแก้ไขกฎหมายการบินต่อรัฐสภาโดยกำหนดระบบใบอนุญาตสำหรับการบังคับโดรน (12 มีนาคม 2564)	9
10. มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของญี่ปุ่นในปี 2562 ลดลงเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน (13 มีนาคม 2564)	11
11. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นจัดทำร่างรายละเอียดวิธีการประเมินความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรให้มีความชัดเจนกว่าที่ใช้ในปัจจุบัน (13 มีนาคม 2564)	14
12. จังหวัด Tochigi แถลงดำเนินการกำจัดไก่ในฟาร์มต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเสร็จสิ้นแล้ว (16 มีนาคม 2564)	14
13. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เสนอร่างยุทธศาสตร์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคเกษตรต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (16 มีนาคม 2564)	15
14. ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (18 มีนาคม 2564)	16
15. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นมีปริมาณประมูลข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียภายใต้ข้อตกลง CPTPP ได้ประมาณร้อยละ 10 ของปริมาณตามโควตา (18 มีนาคม 2564)	16

หัวข้อข่าว	หน้าที่
16. รัฐบาลญี่ปุ่นระบุความตกลง RCEP จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรของญี่ปุ่น (19 มีนาคม 2564)	17
17. การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ร้อยละ 13 ของผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี รับประทานผลไม้เพิ่มขึ้น (24 มีนาคม 2564)	17
18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำสรุปแนวคิด Digital Transformation ด้านการเกษตร (26 มีนาคม 2564)	18
19. ในปีงบประมาณ 2564 รัฐบาลญี่ปุ่นจัดสรรงบประมาณภาคเกษตร 2.3 ล้านล้านเยน ลดลง 5,900 ล้านเยนเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (27 มีนาคม 2564)	19
20. ผลสำรวจโดยกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นพบ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการจำหน่ายข้าว ปีการผลิต 2563 (29 มีนาคม 2564)	20
21. NARO เลือก 31 พื้นที่สำหรับทดลองใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture ในปีงบประมาณ 2564 (31 มีนาคม 2564)	21
22. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น รายงานผลการศึกษาขั้นต้นการทดลองใช้จริง Smart Agriculture พบต้นทุนที่เพิ่มขึ้นยังคงเป็นอุปสรรค (31 มีนาคม 2564)	21
23. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 (31 มีนาคม 2564)	22

1. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เตรียมเปิดลงทะเบียนรอบที่ 2 โครงการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรฯ ที่ผลิตในประเทศ (2 มีนาคม 2564)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จะเปิดลงทะเบียนรอบที่ 2 สำหรับ "โครงการมาตรการฉุกเฉินการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรฯ ที่ผลิตในประเทศ" ซึ่งเป็นมาตรการกระตุ้นการใช้สินค้าเกษตรฯ ที่มียอดจำหน่ายลดลงมากกว่าร้อยละ 20 จากผลกระทบของ COVID-19 โดยจะเริ่มดำเนินการเร็ว ๆ นี้ และเปิดให้ลงทะเบียนได้ถึงช่วงต้นเดือนเมษายน 2564 สำหรับผู้ประกอบการที่จะนำเงินสนับสนุนไปใช้ในช่วงปลายเดือนเมษายน - กรกฎาคม 2564

เดิมทีโครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณปี 2563 (เมษายน 2563 - มีนาคม 2564) เพิ่มเติมนรอบที่ 3 ในวงเงิน 25,000 ล้านเยน อย่างไรก็ตาม MAFF มองว่าการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งที่ 2 ในช่วงที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตสินค้าเกษตรฯ ด้วยเช่นกัน จึงมีแนวคิดที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวในปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) ด้วย ทั้งนี้ MAFF จะประกาศรายชื่อผู้ได้รับเงินสนับสนุนภายใต้โครงการฯ ในช่วงกลางเดือนเมษายนนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการได้นำเงินสนับสนุนไปใช้ดำเนินกิจกรรมในช่วงถัดไป สำหรับการเปิดลงทะเบียนรอบที่ 1 เป็นการจ่ายเงินสนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำไปใช้ดำเนินกิจกรรมจนถึงช่วงก่อนวันที่ 26 มีนาคม 2564

เงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่ ผู้ประกอบการต้องนำเข้าสินค้าเกษตรฯ ที่เข้าข่ายดังต่อไปนี้ ไปใช้เป็นวัตถุดิบ ได้แก่ 1) ปริมาณจำหน่ายลดลง หรือ 2) ยอดจำหน่ายลดลง หรือ 3) ราคาดลดลง หรือ 4) ปริมาณในสต็อกเพิ่มขึ้น มากกว่าร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 3 ปีจากช่วง 5 ปีที่ผ่านมาโดยตัดปีสูงสุดและต่ำสุดออก ทั้งนี้ ให้ใช้ใบส่งสินค้า ใบเสร็จ เอกสารรับรองปริมาณในสต็อก ฯลฯ เป็นหลักฐานในการแสดง

กรณีนำเข้าสินค้าเกษตรฯ ที่เป็นไปตามเงื่อนไขข้างต้นไปใช้เป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารสำหรับธุรกิจจัดส่งอาหารถึงบ้านหรือการซื้อกลับไปรับประทานที่บ้าน จะได้รับเงินสนับสนุนสูงสุดครึ่งหนึ่งของค่าวัตถุดิบ ขณะเดียวกัน หากนำไปใช้สำหรับการผลิตอาหารกลางวันโรงเรียนหรือจำหน่ายผ่านทางอินเทอร์เน็ต MAFF จะสนับสนุนค่าส่งและค่าจัดหาวัตถุดิบให้เท่าที่จ่ายจริง โดยวงเงินช่วยเหลือแต่ละรายขั้นต่ำ 1 ล้านเยน และสูงสุด 50 ล้านเยน กรณีเป็นการผลิตอาหารกลางวันโรงเรียนจะมีวงเงินช่วยเหลือสูงสุด 100 ล้านเยน ผู้สนใจสามารถลงทะเบียนทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์โดยแนบเอกสารการสมัครซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของฝ่ายเลขานุการโครงการฯ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

2. ในเดือนมกราคม 2564 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (3 มีนาคม 2564)

จากข้อมูลรวบรวมโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า ในเดือนมกราคม 2564 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 75,800 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นมากที่สุดในรอบ 10 ปี การส่งออกเนื้อโค แอปเปิ้ล และชาเขียว มีความต้องการจากการบริโภคในครัวเรือนแม้อยู่ในสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 การให้

ความสนใจตลาดสินค้าบริโภคในครัวเรือนเป็นกุญแจสำคัญในการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่นในปัจจุบัน

สินค้าเกษตรฯ ที่มีอัตราการขยายตัวอย่างชัดเจน ได้แก่ แอปเปิ้ล มูลค่าส่งออก 4,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 185 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากได้หวั่นซึ่งเป็นแหล่งนำเข้ารายใหญ่ที่สุดมีความต้องการเพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลตรุษจีน ประกอบกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัว และเทศกาลตรุษจีนในปีที่ผ่านมาเร็วกว่าทุกปี จึงทำให้มีการนำเข้าจำนวนมากก่อนเข้าช่วงเดือนมกราคม 2563 เจ้าหน้าที่จังหวัด Aomori ระบุว่า ยอดค้าปลีกในได้หวั่นและฮ่องกงขยายตัว เนื่องจากแอปเปิ้ลสามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน จึงเป็นที่ต้องการสำหรับการบริโภคในครัวเรือน

ขณะเดียวกัน การส่งออกสินค้าปศุสัตว์ เช่น เนื้อโค เนื้อสุกร และไข่ไก่ ก็อยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากความต้องการบริโภคในครัวเรือนขยายตัวเช่นกัน โดยเนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 2,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 69 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา การส่งออกไปกัมพูชา ฮ่องกง และไต้หวัน ขยายตัว ด้าน Japan Livestock Products Export Promotion Council (JLEC) ระบุว่า ความต้องการเนื้อโคของญี่ปุ่นสำหรับบริโภคในครัวเรือนในฮ่องกงปรับตัวสูงขึ้น

สำหรับชาเขียวมีมูลค่าส่งออก 1,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา Japan Tea Export Council ให้ข้อมูลว่า ชาผงได้รับความนิยมเนื่องจากสะดวกในการบริโภคในครัวเรือน นอกจากนี้ ผู้บริโภคเริ่มรับทราบถึงความอร่อยและประโยชน์ในการบริโภคมากขึ้น เป็นผลให้ผู้บริโภคกลับมาซื้อชาเขียวเพิ่มขึ้น สินค้าเกษตรฯ อื่นที่มีการส่งออกขยายตัว ได้แก่ ข้าว มูลค่าส่งออก 500 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31 และเหล้าญี่ปุ่น 2,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 64 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

3. มหาวิทยาลัย Shinshu ในจังหวัด Nagano เริ่มจำหน่ายเนื้อไก่ที่เลี้ยงตามหลัก Animal Welfare (4 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 3 มีนาคมที่ผ่านมา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย Shinshu ในจังหวัด Nagano เริ่มจำหน่ายเนื้อไก่ที่เลี้ยงในโรงเรือนที่เป็นไปตามหลักการด้านสวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) โดยเป็นการจำหน่ายเนื้อไก่ที่เลี้ยงไว้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย และหวังกระตุ้นให้ผู้บริโภคมีการรับรู้เรื่องสวัสดิภาพสัตว์เพิ่มขึ้น

มหาวิทยาลัยฯ ระบุว่า นับเป็นครั้งแรกที่มีคณะเกษตรศาสตร์ของมหาวิทยาลัยจำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ที่เป็นไปตามหลักการด้านสวัสดิภาพสัตว์ สำหรับสินค้าที่จำหน่ายในครั้งนี้เป็นเนื้อไก่แช่แข็งส่วนสะโพก ออกและปีก โดยมหาวิทยาลัยฯ ได้สร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่สำหรับการวิจัยที่เป็นไปตามหลักการ Animal Welfare เมื่อเดือนกรกฎาคม 2563 เลี้ยงไก่จำนวน 11 ตัว ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร ซึ่งต่ำกว่าการเลี้ยงทั่วไปของญี่ปุ่นที่มีค่าเฉลี่ย 15 – 16 ตัวต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการปิดไฟในโรงเรือนเป็นเวลา 2 ชั่วโมงต่อวันเพื่อลดความเครียดและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการเลี้ยง

ไก่ที่นำมาจำหน่ายในครั้งนี้ เริ่มเลี้ยงลูกไก่ตั้งแต่ปลายเดือนธันวาคม 2563 และส่งให้ผู้ประกอบการในเมือง Fuefuki จังหวัด Yamanashi แปรรูป จำนวน 310 ตัว เมื่อช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา

Mr. Kenichi TAKEDA รองศาสตราจารย์ของมหาวิทยาลัย Shinshu ระบุว่า ต้องการให้ผู้บริโภคทราบแนวคิดเรื่อง Animal Welfare และหันมาให้การสนับสนุน โดยวางจำหน่ายเนื้อไก่ดังกล่าวในร้านค้าในบริเวณมหาวิทยาลัยฯ บรรจุห่อละ 2 กิโลกรัม ราคาเนื้อสะโพก 2,000 เยน เนื้ออก 1,500 เยน และเนื้อปีก 1,300 เยน
แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

4. ภาคเอกชนญี่ปุ่นรวมกลุ่มเพื่อจัดทำมาตรฐานและระบบรับรองสำหรับเนื้อจากพืช (4 มีนาคม 2564)

บริษัท Kagome บริษัท Itochu Corporation บริษัท Fuji Oil และบริษัทอื่นๆ รวม 15 บริษัท รวมตัวกันเพื่อจัดทำระบบรับรองเนื้อจากพืช (Plant-based Meat) เป็นครั้งแรกของประเทศญี่ปุ่น โดยจะมีการพิจารณาเรื่องคุณภาพและมาตรฐานฉลากร่วมกับกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เพื่อจัดทำระบบดังกล่าวให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) ขณะเดียวกัน เมื่อวันที่ 2 มีนาคมที่ผ่านมา บริษัทสตาร์ทอัพของฮ่องกงที่ผลิตเนื้อจากพืชได้ประกาศขยายกิจการให้ครอบคลุมตลาดญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2564 ได้มีการจัดตั้ง Plant based Lifestyle Lab (P-LAB) โดยบริษัทเอกชน 15 แห่ง ซึ่งประกอบไปด้วยบริษัท NTT, Pasona Group, Calbee ฯลฯ และจะเข้าร่วมกับคณะกรรมการ Food Tech ของ MAFF และเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดทำระบบรับรองและส่งเสริมเนื้อจากพืช จากนั้นไปจะมีการหารือเกี่ยวกับระบบดังกล่าวในที่ประชุมคณะกรรมการฯ และ P-LAB จะเป็นหน่วยงานจัดทำและบริหารระบบรับรองอาหารจากพืชซึ่งรวมถึงเนื้อจากพืชด้วย

MAFF ระบุว่า ณ ปัจจุบัน ญี่ปุ่นไม่มีระบบมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อจากพืช และในต่างประเทศเองกรณีที่หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้กำหนดมาตรฐานก็มีตัวอย่างไม่มาก สำหรับการกำหนดโดยภาคเอกชน มีตัวอย่างของสหรัฐอเมริกาที่บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายอาหารจากพืชรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมอาหารจากพืช (Plant-based Foods Association) เมื่อปี 2559 และให้การรับรองเนื้อจากพืช ซีส ครีม ที่ใช้วัตถุดิบจากพืช และไม่ใช้ส่วนผสมที่ได้จากสัตว์ นอกจากการกำหนดรายละเอียดของวัตถุดิบที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิตแล้ว ยังมีการเรียกร้องให้แสดงสัญลักษณ์ “Vegan” “Plant based” ให้เห็นได้อย่างชัดเจน

P-LAB จะจัดทำมาตรฐานโดยพิจารณาจากตัวอย่างในต่างประเทศ และมีกำหนดจะจัดทำเครื่องหมายรับรองให้เข้าใจง่ายเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

เนื้อจากพืชเป็นสาขาที่มีการเติบโตเพียงไม่กี่สาขาของญี่ปุ่นในยุคที่ประชากรและการบริโภคมีแนวโน้มลดลงในระยะกลางและระยะยาว ด้าน Mr. David Yeung ผู้บริหารของบริษัทสตาร์ทอัพ Green Monday ของฮ่องกงระบุในงานแถลงการขยายกิจการให้ครอบคลุมตลาดญี่ปุ่นเมื่อวันที่ 2 มีนาคมที่ผ่านมาว่า ชาวญี่ปุ่นให้ความสำคัญด้านสุขภาพ จึงต้องการจะจำหน่ายสินค้าในประเทศญี่ปุ่นผ่านร้านค้าปลีก ทั้งนี้ ปัจจุบันบริษัทฯ มีการจำหน่ายเนื้อจากพืชให้แก่ร้าน Starbucks ในประเทศจีน ร้าน McDonald’s ในฮ่องกง ร้านอาหารและร้านค้าปลีกอื่นๆ อีก 13,200 แห่งทั่วโลก

ขณะที่ บริษัทผู้ผลิตอาหารของญี่ปุ่นเองก็เร่งขยายช่องทางการจำหน่าย โดยบริษัท DAIZ ในเมือง Kumamoto ซึ่งเป็นการลงทุนของบริษัท Nichirei Foods ได้พัฒนา ผลิต และวางจำหน่ายแฮมเบอร์เกอร์

ซึ่งทำจากโปรตีนจากถั่วเหลืองเมื่อวันที่ 1 มีนาคมที่ผ่านมา เช่นเดียวกับบริษัท Kagome บริษัท Nippon และบริษัท Prima Ham ก็มีกำหนดจะวางจำหน่ายแฮมเบอร์เกอร์และแกงกะหรี่ที่ทำจากถั่วเหลืองในช่วงเดือนมีนาคมนี้ด้วยเช่นกัน

สำหรับวงการผู้ประกอบการร้านอาหารพบว่า มีการเริ่มใช้เนื้อจากพืชตั้งแต่ปี 2563 โดยบริษัท Mos Food Service วางจำหน่าย Green Burger ที่ทำจากถั่วเหลืองใน 600 สาขาทั่วประเทศ เช่นเดียวกับร้าน Freshness Burger และร้าน Lotteria ขณะเดียวกันร้านอาหารประเภทเนื้อย่าง Yakiniku Like ก็มีการวางจำหน่ายเนื้อที่ทำจากถั่วเหลืองเช่นกัน โดยผู้บริหารระบุว่า ภายในอีก 20 – 30 ปีข้างหน้า คาดการณ์ว่า “พืช” จะเป็นอีกหนึ่งรายการในเมนู นอกเหนือจากเนื้อโค เนื้อไก่ และเนื้อสุกร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Nikkei ออนไลน์

5. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS รวม 60,273 ตัน ต่ำกว่าปริมาณตามโควตาเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน (5 มีนาคม 2564)

ในปีงบประมาณ 2563 (เมษายน 2563 - มีนาคม 2564) ญี่ปุ่นมีปริมาณประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ได้รวม 60,273 ตัน ต่ำกว่าปริมาณตามโควตาประมาณ 40,000 ตัน ซึ่งนับเป็นปีที่ 3 ติดต่อกันที่ญี่ปุ่นมีปริมาณประมูลข้าวได้ไม่ถึง 100,000 ตัน เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการของผู้ประกอบการร้านอาหารซึ่งเป็นผู้ใช้ข้าวนำเข้ารายใหญ่ลดลง

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประมูลข้าวนำเข้าแบบ SBS ครั้งที่ 8/2563 เมื่อวันที่ 3 มีนาคมที่ผ่านมา โดยเปิดประมูลทั้งสิ้น 47,015 ตัน มีปริมาณข้าวที่ประมูลได้ 7,288 ตัน ในส่วนของข้าวสำหรับบริโภค (Table Rice) มีปริมาณประมูลได้ 5,402 ตัน ในจำนวนดังกล่าวเป็นข้าวเมล็ดกลางจากสหรัฐฯ มากที่สุด จำนวน 3,152 ตัน ราคาจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศกิโลกรัมละ 190 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับการประมูลครั้งที่ผ่านมา และมาร์คอัพกิโลกรัมละ 66 เยน

อีกสาเหตุหนึ่งซึ่งส่งผลให้ความต้องการข้าวนำเข้าลดลงได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องคาดการณ์ว่าราคาข้าวที่ผลิตในประเทศจะลดลงเนื่องจากปริมาณผลผลิตมีมากกว่าความต้องการใช้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

6. รัฐมนตรีเกษตรฯ ญี่ปุ่น ระบุ ต้นทุนค่าเครื่องจักรกลเป็นปัญหาสำคัญในการส่งเสริม Smart Agriculture (5 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 4 มีนาคมที่ผ่านมา Mr. Kotaro NOGAMI รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ตอบข้อซักถามของ Mr. Masayuki TOKUSHIGE จากพรรค LDP ในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงบประมาณของวุฒิสภา โดยระบุเกี่ยวกับเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ว่า อุปสรรคในการส่งเสริม Smart Agriculture ได้แก่ ต้นทุนค่าเครื่องจักรกลและการจัดระบบสาธารณูปโภครองรับ พร้อมแสดงแนวคิดสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกล ร่วมกัน (Sharing) และการพัฒนาผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านการเกษตร

ขณะเดียวกัน Mr. NOGAMI ระบุถึงผลการทดลองใช้ Smart Agriculture ในพื้นที่นำร่อง 148 แห่งว่า ได้ผลเชิงประจักษ์ว่าเทคโนโลยีดังกล่าวสามารถลดเวลาในการทำงานและลดภาระแรงงานของเกษตรกรได้ พร้อมย้ำว่า การนำไปใช้ในพื้นที่จริงเป็นสิ่งสำคัญ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมงบประมาณสำหรับการพัฒนาผู้ประกอบการที่ให้บริการด้านการเกษตร การจัดระบบสื่อสารรองรับ และการให้ความรู้ด้าน Smart Agriculture ไว้ในคำของบประมาณปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565)

เช่นเดียวกับ Mr. TOKUSHIGE ที่ระบุว่า Smart Agriculture จะช่วยยกระดับการทำการเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ประหยัดแรงงาน และเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในยุคที่เกษตรกรมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้นและมีแรงงานในภาคเกษตรไม่เพียงพอ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

7. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เผยแพร่ร่างประเด็นยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว (6 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 5 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ประเด็นร่าง "ยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว" ซึ่งเป็นแนวนโยบายในระยะกลาง – ระยะยาว ซึ่งมุ่งเน้นการลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปกับการยกระดับความสามารถในการผลิตของภาคเกษตร โดยมีการกำหนดเป้าหมายเชิงตัวเลขที่มีความท้าทาย เช่น 1) ลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรลงครึ่งหนึ่ง 2) ลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีลงร้อยละ 30 และ 3) เพิ่มสัดส่วนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ให้ได้ร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด ภายในปี 2593 โดยจะต้องมีการปฏิรูปเทคโนโลยีการผลิต และสร้างความเข้าใจในหมู่เกษตรกรและผู้บริโภค ซึ่งนับเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตครั้งใหญ่

MAFF เริ่มกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ดังกล่าวเมื่อเดือนตุลาคม 2563 โดยมีการพิจารณาถึงเป้าหมาย “Decarbonized Society” ของรัฐบาล ซึ่งมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เหลือศูนย์ภายในปี 2593 และการกำหนดยุทธศาสตร์และเป้าหมายในลักษณะเดียวกันของประเทศในภูมิภาคยุโรปและอเมริกา โดยที่ผ่านมา MAFF จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร (JA) ผู้ผลิตวัสดุทางการเกษตร ฯลฯ จากนั้นได้จัดทำเป้าหมายเชิงตัวเลขในประเด็นร่างยุทธศาสตร์ครั้งนี้

สำหรับการลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตร จะเริ่มหันไปใช้สารเคมี ที่มีความเป็นพิษต่ำก่อน จากนั้นจะลดปริมาณการใช้ให้ได้ครึ่งหนึ่งภายในปี 2593 ขณะเดียวกัน จะพัฒนาสารเคมีกำจัดแมลงที่ไม่ต้องใช้สารกลุ่ม Neonicotinoid ภายในปี 2583 ในส่วนของโพแทสเซียมและฟอสฟอรัสที่พึ่งพาการนำเข้า และปุ๋ยเคมีที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเป็นวัตถุดิบในการผลิต ตั้งเป้าลดปริมาณการใช้ลงร้อยละ 30 ภายในปี 2593

นอกจากนี้ จะขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์จาก 23,500 เฮกตาร์ (หรือ 146,875 ไร่) ในปี 2560 เป็น 1 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 6.25 ล้านไร่) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด ภายในปี 2593 ด้วยเช่นกัน โดยเพื่อบรรลุเป้าหมาย จำเป็นต้องมีการสร้างการรับรู้ของผู้บริโภคเพื่อขยายตลาด และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ง่าย เช่น การใช้แสงและเสียงในการกำจัดแมลงศัตรูพืช และการพัฒนาพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อศัตรูพืชภายในปี 2583

ขณะเดียวกัน จะกำหนดเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคเกษตร ป่าไม้ และ ประมงให้เป็นศูนย์ภายในปี 2593 โดยใช้ประโยชน์จากเชื้อเพลิงชีวมวลทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลในโรงเรือน ภายในปี 2593 การใช้รถแทรกเตอร์ไฟฟ้าภายในปี 2583 ฯลฯ ซึ่ง MAFF จะรวบรวมและชักจูงเกษตรกรให้หัน มาทำการเกษตรแบบยั่งยืนและลดภาระต่อสิ่งแวดล้อมภายในปี 2573

ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวจะมีการระบุถึงความจำเป็นในการให้การสนับสนุนเกษตรกรและการเดินทาง สร้างความเข้าใจในพื้นที่ผลิต รวมถึงการจัดทำแผนการดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีและการส่งเสริมเผยแพร่ ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นจะใช้ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว ในการจัดทำนโยบายในภาพรวม การจัดทำงบประมาณในปี 2565 การกำหนดกฎระเบียบในระดับสากล โดยจะนำเสนอยุทธศาสตร์ฯ ในการประชุม World Food Summit ในเดือนกันยายนนี้ด้วย

ประเด็นสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว

รายการ	เป้าหมายภายในปี 2593	เทคโนโลยีสำหรับบรรลุเป้าหมาย
ก๊าซเรือนกระจก	ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคเกษตรฯ ให้เหลือศูนย์	- ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับใช้ในภาคเกษตร - โรงเรือนสำหรับผักผลไม้แบบประหยัดพลังงาน
สารเคมีทางการเกษตร	ลดปริมาณการใช้ลงครึ่งหนึ่ง	- การใช้โดรนในการฉีดพ่น - สารเคมี RNA
ปุ๋ยเคมี	ลดปริมาณการใช้ลงร้อยละ 30	- การวินิจฉัยดินโดย AI - การพัฒนาพันธุ์พืชที่ตอบสนองต่อปุ๋ยดี
เกษตรอินทรีย์	ขยายพื้นที่เป็น 1 ล้านเฮกตาร์ (หรือ 6.25 ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่ทางการเกษตรทั้งหมด	- การกำจัดแมลงโดยการใช้แสงและเสียง - การพัฒนาพันธุ์พืชที่มีความต้านทานแมลงศัตรูพืช
โรงเรือนทางการเกษตร	เปลี่ยนไปใช้โรงเรือนทางการเกษตรที่ไม่ใช้พลังงานฟอสซิล	- บั้มความร้อนความเร็วสูง - เทคโนโลยีการจับเก็บความร้อน
เครื่องจักรกลทางการเกษตร	เทคโนโลยีที่ใช้พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานจากไฮโดรเจน (ภายในปี 2583)	- รถแทรกเตอร์ไฟฟ้า - แบตเตอรี่ที่มีราคาถูก
Food Loss	ลด Food Loss ให้ได้ครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับปี 2543 (ภายในปี 2573)	- การใช้ ICT คาดการณ์ปริมาณความต้องการ

รายการ	เป้าหมายภายในปี 2593	เทคโนโลยีสำหรับบรรลุเป้าหมาย
		- การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ยังไม่มีการนำมาผลิตอาหาร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

8. การระบาดของโรคไข้หวัดนกในญี่ปุ่นส่งผลให้ราคาซื้อขายไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (10 มีนาคม 2564)

การระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศส่งผลให้ปริมาณไข่ไก่มีแนวโน้มไม่เพียงพอ โดยราคาซื้อขายเฉลี่ยไข่ไก่ขนาด M ในช่วงวันที่ 1 - 9 มีนาคม 2564 ของ JA-Zennoh กิโลกรัมละ 211 เยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 5 ปี ทั้งนี้ บางฝ่ายคาดว่าภายหลังการยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉิน ความต้องการของผู้บริโภคอาจขยายตัวและจะส่งผลให้ตลาดประสบปัญหาขาดแคลนไข่ไก่มากขึ้น

ราคาซื้อขายเฉลี่ยไข่ไก่ขนาด M ณ ตลาด Tokyo, Osaka, Nagoya และ Fukuoka เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 กิโลกรัมละ 215 เยน เพิ่มขึ้นกิโลกรัมละ 5 เยน เมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า

ราคาซื้อขายไข่ไก่ตั้งแต่ช่วงเดือนกันยายน 2564 ลดลงร้อยละ 10 - 20 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากการระบาดของ COVID-19 ได้ส่งผลให้ความต้องการไข่ไก่ของผู้ประกอบการลดลง อย่างไรก็ตาม ภายหลังตรวจพบการระบาดของโรค HPAI ในหลายพื้นที่ของญี่ปุ่น ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น

จากข้อมูลของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า จนถึงวันที่ 3 มีนาคม 2564 ญี่ปุ่นได้กำจัดไข่ไก่ในฟาร์มที่ตรวจพบโรคไปแล้วกว่า 8.24 ล้านตัว โดยถึงแม้ว่าจะคิดเป็นเพียงร้อยละ 5 ของปริมาณไข่ไก่ที่เลี้ยงทั่วประเทศ แต่ผู้ประกอบการในภูมิภาคญี่ปุ่นตะวันออกระบุว่า จำนวนแม่ไก่ที่ลดลงได้ส่งผลกระทบต่ออย่างไม่เคยมีมาก่อน และคาดว่าจะใช้เวลามากกว่าครึ่งปีกว่าปริมาณการผลิตจะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ ทั้งนี้ จำเป็นต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดเนื่องจากมีความเสี่ยงที่จะตรวจพบโรค HPAI อีกจนถึงช่วงเทศกาลวันหยุดยาวต้นเดือนพฤษภาคม 2564

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

9. รัฐบาลญี่ปุ่นเสนอร่างแก้ไขกฎหมายการบินต่อรัฐสภาโดยกำหนดระบบใบอนุญาตสำหรับการบังคับโดรน (12 มีนาคม 2564)

รัฐบาลญี่ปุ่นเสนอร่างแก้ไขกฎหมายการบินต่อรัฐสภา โดยร่างดังกล่าวมีการกำหนดระบบใบอนุญาตสำหรับการบังคับโดรนและระบบการขึ้นทะเบียนเครื่องบินโดรน ซึ่งครอบคลุมโดรนที่ใช้ในภาคเกษตรด้วย หากผู้บังคับโดรนได้รับใบอนุญาตแล้วไม่จำเป็นต้องยื่นขออนุญาต/อนุมัติสำหรับการทำการบินเพื่อฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตร โดยใบอนุญาตจะต้องยื่นขอต่ออายุทุกๆ 3 ปี ทั้งนี้ ญี่ปุ่นจะใช้ระบบดังกล่าวควบคู่กับการยื่นขออนุญาต/อนุมัติตามระบบเดิม ด้านรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งเป้าจะให้ร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการพิจารณาของรัฐสภาในการประชุมสภาสัณนี้ และให้มีผลบังคับใช้ภายใน 1 ปีครั้งนับจากวันที่ผ่านความเห็นชอบ

ที่ผ่านมา การใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรจัดเป็นการลำเลียงวัตถุอันตรายทางอากาศ ภายใต้กฎหมายการบิน ซึ่งจะต้องขออนุญาตและได้รับการอนุมัติจากกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่ง และการท่องเที่ยว (MLIT) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยเกษตรกรจะต้องจัดส่งเอกสารแสดงคุณสมบัติของเครื่องบินโดรน ประวัติการบังคับโดรน ฯลฯ ซึ่งบางครั้งบริษัทผู้จำหน่ายโดรนจะเป็นผู้ยื่นเอกสารแทนให้สำหรับระบบใหม่ภายใต้ร่างแก้ไขกฎหมายการบินนั้น จะลดขั้นตอนการขออนุญาต/อนุมัติดังกล่าว

ระบบใบอนุญาตผู้บังคับโดรนกำหนดให้ใบอนุญาตมีอายุ 3 ปี ผู้ที่จะขอรับใบอนุญาตต้องมีอายุ 16 ปีขึ้นไป และแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 สามารถทำการบินได้ในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม และประเภทที่ 2 อื่นๆ ซึ่งการใช้โดรนในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรส่วนใหญ่จะจัดอยู่ในประเภทที่ 2 โดยผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องผ่านการทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติจากหน่วยงานเอกชนที่ทางราชการกำหนด อย่างไรก็ตาม หากเข้ารับการอบรมจากสถาบันเอกชน เช่น โรงเรียนสอนบังคับโดรน จะได้รับการยกเว้นการทดสอบดังกล่าวบางส่วน

นอกจากนี้ MLIT ได้จัดทำระบบรับรองความปลอดภัยเครื่องบินโดรนด้วยเช่นกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทเช่นเดียวกับใบอนุญาตผู้บังคับโดรน ขณะเดียวกัน ได้จัดทำระบบรับรองเป็นรายรุ่นการผลิตสำหรับบริษัทผู้ผลิตด้วยเช่นกัน สำหรับผู้ใช้โดรนรุ่นที่ผ่านการรับรองดังกล่าวแล้ว จะได้รับการยกเว้นการขึ้นทะเบียนรับรองในบางขั้นตอน โดยไม่ต้องนำโดรนไปเข้ารับการทดสอบ ณ สถานที่ทดสอบที่กำหนด

หากโดรนที่ได้รับการรับรองประเภทที่ 2 และผู้บังคับได้รับใบอนุญาตประเภทที่ 2 แล้ว ก็จะสามารถนำไปใช้ในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรได้ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับระบบ เช่น ค่าธรรมเนียมขอรับใบอนุญาต การต่ออายุ ฯลฯ MLIT อยู่ระหว่างพิจารณา

สำหรับการใช้โดรนที่ไม่จำเป็นต้องขออนุญาต/อนุมัติภายใต้ระบบเดิม เช่น การใช้เพื่อถ่ายภาพ การเจริญเติบโตของพืช ฯลฯ จะไม่มีข้อเปลี่ยนแปลงภายหลังการแก้ไขกฎหมายฯ (ไม่ต้องใช้ใบอนุญาต)

หากเป็นโดรนที่ได้รับการรับรองประเภทที่ 1 และผู้บังคับได้รับใบอนุญาตประเภทที่ 1 ก็จะสามารถนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สามโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ช่วยหรือการเฝ้าติดตาม ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นหวังจะใช้ประโยชน์ในการลำเลียงสิ่งของไปยังพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ภูเขา

สาระสำคัญของระบบที่เกี่ยวข้องกับการใช้โดรนภายใต้ร่างแก้ไขกฎหมายการบิน

หัวข้อ	รายละเอียด
ใบอนุญาตผู้บังคับโดรน	- แบ่งออกเป็น 2 ประเภท - ประเภทที่ 1 อนุญาตให้ทำการบินในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม - ประเภทที่ 2 อื่นๆ - ทางกรมญี่ปุ่นจัดทดสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หากผ่านการอบรมโดยสถาบันเอกชนจะได้รับการยกเว้นการทดสอบบางส่วน - ต่ออายุทุกๆ 3 ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
การรับรองเครื่องบินโดรน	- แบ่งออกเป็น 2 ประเภท - ประเภทที่ 1 อนุญาตให้ทำการบินในพื้นที่ที่มีบุคคลที่สาม - ประเภทที่ 2 อื่นๆ - หากเป็นเครื่องบินโดรนรุ่นที่ผ่านการรับรองเป็นรายรุ่นแล้ว จะได้รับการยกเว้นการขอขึ้นทะเบียนบางขั้นตอน
อื่นๆ	หากได้รับใบอนุญาตภายใต้ระบบใหม่แล้ว ไม่จำเป็นต้องขออนุญาต/อนุมัติกับ MLIT (ใช้ระบบเก่าควบคู่ไปด้วย)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

10. มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของญี่ปุ่นในปี 2562 ลดลงเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน (13 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 12 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงตัวเลขมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (Total Agricultural Output) ปี 2562 โดยคิดเป็น 8,893,800 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 1.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งลดลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 2 และลดลงต่ำกว่า 9 ล้านล้านเยนเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2558 เนื่องจากในปี 2562 การผลิตผักได้ผลผลิตดีจึงส่งผลให้ราคาปรับตัวลดลง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเป็นรายจังหวัดแล้วพบว่า มี 36 จังหวัด (หรือคิดเป็น 3 ใน 4 ของจำนวนจังหวัดทั่วประเทศ) ที่มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะเดียวกัน มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่ลดลงส่งผลให้รายได้การผลิตภาคเกษตร (Agricultural Income Produced) ลดลงตามไปด้วย โดยคิดเป็น 3,321,500 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 4.8 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และลดลงต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อปี 2527 โดยคิดเป็น 11,717,100 ล้านเยน จากนั้นมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยถึงแม้ว่ามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรจะเริ่มปรับตัวสูงขึ้นอีกครั้งเมื่อปี 2558 ต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี (9,274,200 ล้านเยน ในปี 2560) แต่มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอีกครั้งในปี 2561 ด้าน MAFF วิเคราะห์ถึงสาเหตุดังกล่าวเนื่องมาจากผลผลิตผักในแต่ละปี ซึ่งในช่วงปี 2560 – 2562 ญี่ปุ่นมีผลผลิตผักสมบูรณ์ ราคาซื้อขายปรับตัวลดลง จึงส่งผลให้มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรปรับตัวลดลงตามไปด้วย ขณะที่ เมื่อปี 2558 – 2559 ญี่ปุ่นมีผลผลิตผักไม่เพียงพอ ราคาปรับตัวสูงขึ้น ประกอบกับระหว่างปี 2558 – 2560 การผลิตข้าวเกินความต้องการมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น ราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น จึงเป็นสาเหตุให้มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรในช่วงดังกล่าวเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรปี 2562 เป็นรายสินค้าแล้วสามารถจำแนกเป็น ผัก 2,151,500 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 7.3 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากสภาพภูมิอากาศในจังหวัด Hokkaido เอื้ออำนวยต่อการผลิตมะเขือเทศ หอมหัวใหญ่ และแครอท จึงส่งผลให้ราคาซื้อขายปรับตัวลดลง ประกอบกับฤดูหนาวมีอากาศอุ่นกว่าปกติ จึงส่งผลให้ราคาซื้อขายต้นหอม กะหล่ำปลี หัวไชเท้า ฯลฯ ปรับตัวลดลงเช่นกัน ขณะเดียวกัน ไซโกเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลให้มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรในภาพรวมปรับตัวลดลง โดยมูลค่าผลผลิตไซโกคิดเป็น 454,900 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 5.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากการคาดการณ์ว่า

ปริมาณความต้องการจะขยายตัว จึงมีการเพิ่มปริมาณการผลิต และเป็นสาเหตุให้ราคาซื้อขายปรับตัวลดลง ขณะที่ มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรของสินค้าอื่นๆ ได้แก่ ข้าว 1,742,600 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลง ส่งผลให้ราคาซื้อขายปรับตัวสูงขึ้น โคเนื้อ 788,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 นํ้านมดิบ 762,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.1 และสินค้าจำพวกมัน 199,200 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

เมื่อพิจารณามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรรายจังหวัดแล้วพบว่า จังหวัด Hokkaido มีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรสูงสุด คิดเป็น 1,255,800 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ จังหวัด Kagoshima, Ibaraki, Chiba และ Miyazaki ตามลำดับ อันดับ 1 – 10 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตาม จังหวัดที่มีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรสูงสุด 10 อันดับแรกมีมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรในปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2561 ทุกจังหวัดยกเว้นจังหวัด Kagoshima

มูลค่าผลผลิตทางการเกษตรรายจังหวัดของประเทศญี่ปุ่นปี 2562

อันดับที่	จังหวัด	มูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับปี 2561
1	Hokkaido	12,558	ลดลง
2	Kagoshima	4,890	เพิ่มขึ้น
3	Ibaraki	4,302	ลดลง
4	Chiba	3,859	ลดลง
5	Miyazaki	3,396	ลดลง
6	Kumamoto	3,364	ลดลง
7	Aomori	3,138	ลดลง
8	Aichi	2,949	ลดลง
9	Tochigi	2,859	ลดลง
10	Iwate	2,676	ลดลง
11	Yamagata	2,557	เพิ่มขึ้น
12	Nagano	2,556	ลดลง
13	Niigata	2,494	เพิ่มขึ้น
14	Gunma	2,361	ลดลง
15	Fukushima	2,086	ลดลง
16	Fukuoka	2,027	ลดลง
17	Shizuoka	1,979	ลดลง
18	Miyagi	1,932	ลดลง

อันดับที่	จังหวัด	มูลค่าผลผลิตทางการเกษตร (100 ล้านเยน)	เปรียบเทียบปี 2561
19	Akita	1,931	เพิ่มขึ้น
20	Saitama	1,678	ลดลง
21	Nagasaki	1,513	เพิ่มขึ้น
22	Hyogo	1,509	ลดลง
23	Okayama	1,417	เพิ่มขึ้น
24	Ehime	1,207	ลดลง
25	Oita	1,195	ลดลง
26	Hiroshima	1,168	ลดลง
27	Saga	1,135	ลดลง
28	Kochi	1,117	ลดลง
29	Wakayama	1,109	ลดลง
30	Mie	1,106	ลดลง
31	Gifu	1,066	ลดลง
32	Okinawa	977	ลดลง
33	Tokushima	961	ลดลง
34	Yamanashi	914	ลดลง
35	Kagawa	803	ลดลง
36	Tottori	761	เพิ่มขึ้น
37	Kyoto	666	ลดลง
38	Kanagawa	655	ลดลง
39	Toyama	654	เพิ่มขึ้น
40	Shiga	647	เพิ่มขึ้น
41	Yamaguchi	629	ลดลง
42	Shimane	612	ไม่เปลี่ยนแปลง
43	Ishikawa	551	เพิ่มขึ้น
44	Fukui	468	ลดลง
45	Nara	403	ลดลง
46	Osaka	320	ลดลง
47	Tokyo	234	ลดลง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

11. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นจัดทำร่างรายละเอียดวิธีการประเมินความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรให้มีความชัดเจนกว่าที่ใช้ในปัจจุบัน (13 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 12 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดการประชุมคณะอนุกรรมการสารเคมีทางการเกษตร ภายใต้คณะกรรมการวัสดุทางการเกษตร โดยมีการจัดทำร่างรายละเอียดวิธีการประเมินความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีทางการเกษตรให้มีความชัดเจนกว่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงการระบุรายละเอียดวิธีการประเมินประสิทธิภาพของชุดป้องกันและถุงมือ จากนั้นจะไปเสนอรายงานการประชุมต่อคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา

MAFF มองว่าข้อมูลประสิทธิภาพของชุดป้องกัน หน้ากาก และถุงมือ ที่ใช้สำหรับการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรเป็นข้อมูลที่จำเป็นในการประเมินความปลอดภัยสำหรับการขึ้นทะเบียนสารเคมีทางการเกษตร โดยที่ผ่านมามีญี่ปุ่นใช้มาตรฐานของสหภาพยุโรปสำหรับหน้ากากที่ใช้สำหรับการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งมีการแบ่งประเภทตามประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ขณะที่ ชุดป้องกันและถุงมือยังไม่มีมีการแบ่งประเภทอย่างชัดเจน ซึ่งในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในครั้งนี้ ได้มีการเปรียบเทียบมาตรฐานในประเทศสำหรับชุดป้องกันและถุงมือว่ามีความเท่าเทียมกับมาตรฐานของสหภาพยุโรปและมาตรฐานสากล

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ยังได้มีการกำหนดประเภท สำหรับชุดป้องกันแบ่งออกเป็นประเภทที่ 1 – 6 โดยประเภทที่ 1 เป็นประเภทที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งในร่างฯ ที่จะนำเสนอคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้การฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรชนิดน้ำจะต้องใช้ชุดป้องกันประเภท 1 – 6 และหากเป็นชนิดเม็ดต้องใช้ชุดป้องกันประเภท 1 – 5

สำหรับการประเมินผลกระทบจากการสัมผัสทางผิวหนังและสูดดม MAFF ได้มีการจัดทำรายละเอียดมาตรฐานที่ผู้ผลิตสารเคมีทางการเกษตรจะใช้ทดสอบโดยอิงจากมาตรฐานของสหภาพยุโรป นอกจากนี้ ยังมี การจัดทำรายละเอียดวิธีการกำหนดพื้นที่ทำการเกษตรต่อวันซึ่งจะใช้ในการคำนวณจำนวนครั้งสูงสุดในการใช้สารเคมีทางการเกษตร

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

12. จังหวัด Tochigi แถลงดำเนินการกำจัดไก่ในฟาร์มต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงเสร็จสิ้นแล้ว (16 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 15 มีนาคมที่ผ่านมา จังหวัด Tochigi เปิดเผยว่าได้ดำเนินการกำจัดไก่จำนวน 83,000 ตัว ซึ่งเลี้ยงไว้ในฟาร์มในเมือง Haga ที่ต้องสงสัยติดโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) สเสร็จสิ้นแล้วเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2564 ขณะเดียวกันผลการตรวจทางพันธุกรรมยืนยันเป็นไวรัสสายพันธุ์ H5N8 โดยนับเป็นกรณีที่ 52 ของฤดูกาลนี้ และเป็นจังหวัดที่ 18 ที่มีการตรวจพบ ด้านกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) ระบุว่ามีความเป็นไปได้ว่าฟาร์มแห่งดังกล่าวจะติดโรคฯ จากนั้นกปออพพ

ทั้งนี้ ภายในพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 กิโลเมตร ไม่มีฟาร์มเลี้ยงไก่แห่งอื่น ขณะที่ ภายในพื้นที่จำกัดการขนย้ายออกหรือพื้นที่ภายในรัศมี 3 – 10 กิโลเมตร มีฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 26 แห่ง เลี้ยงไก่รวม 490,000 ตัว ด้าน MAFF ระบุว่า เกษตรกรต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุม

สุขอนามัยในการเลี้ยง เช่น การติดตั้งตาข่ายกันนกและดำเนินการฆ่าเชื้อโรคอย่างทั่วถึง โดยจะต้องเพิ่มความระมัดระวังจนถึงช่วงเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงที่นกป่าอพยพกลับสู่ภูมิภาคไซบีเรียในประเทศรัสเซีย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

13. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เสนอร่างยุทธศาสตร์คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคเกษตรต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (16 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 15 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เสนอร่างยุทธศาสตร์ยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในภาคเกษตร เช่น พันธุ์พืช แบรนต์สินค้าเกษตร เทคโนโลยี ฯลฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ MAFF (มีศาสตราจารย์ Toshiya WATABE ศูนย์วิจัยวิสัยทัศน์แห่งอนาคตมหาวิทยาลัยโตเกียวเป็นประธานคณะกรรมการฯ) โดยยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว มีระยะเวลา 5 ปี นับจากปี 2564 และสาระสำคัญ ได้แก่ การป้องกันการรั่วไหลของพันธุ์ดีออกนอกประเทศ นอกจากนี้ได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มสินค้าที่มีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าภายในปี 2572 ควบคู่ไปกับการจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา จากนั้นไปจะเข้าสู่ขั้นตอนเปิดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และตั้งเป้าจะเผยแพร่ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวภายในเดือนเมษายนนี้

ร่างยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชและเมล็ดพันธุ์ฉบับแก้ไขซึ่งผ่านความเห็นชอบเมื่อปีที่ผ่านมา กฎหมายขยายและปรับปรุงพันธุ์พืชสัตว์ฉบับแก้ไข และกฎหมายการป้องกันการแข่งขันโดยไม่ชอบเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมปศุสัตว์ โดยจะจัดทำฐานข้อมูลสำหรับค้นหาลักษณะเด่นและเงื่อนไขในการใช้พันธุ์พืช จัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบกฎหมาย ประชาสัมพันธ์เผยแพร่รูปแบบสัญญาณเกี่ยวกับทรัพยากรพันธุกรรมโค Wagyu ฯลฯ

สำหรับสินค้า GI ซึ่งปัจจุบันมีการขึ้นทะเบียนจำนวน 106 รายการในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ได้กำหนดเป้าหมายเพิ่มสินค้าขึ้นทะเบียนเป็น 200 รายการ ภายในปี 2572 โดยจะเน้นขึ้นทะเบียนอาหารแปรรูปเนื่องจากปัจจุบันมีการขึ้นทะเบียนอาหารแปรรูป เช่น ชีส เพียง 18 รายการ เท่านั้น ขณะเดียวกัน จะเดินทางเจรจาเพิ่มประเทศ/ภูมิภาคในการแลกเปลี่ยนบัญชีรายการสินค้า GI เพื่อให้ความคุ้มครองซึ่งกันและกัน

นอกจากนี้ ในการประชุมฯ ครั้งที่ 1 เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา มีข้อคิดเห็นว่าการให้ความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญาสำหรับเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น ในร่างยุทธศาสตร์ฯ ได้ระบุให้เพิ่มการเรียนการสอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมด้านการเกษตรและนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าวจัดทำขึ้นครั้งแรกเมื่อปี 2550 และมีการทบทวนทุกๆ 5 ปี สำหรับยุทธศาสตร์ฉบับปี 2558 ได้เน้นมาตรการสำหรับสินค้าแอบอ้างและสินค้าลอกเลียนที่จำหน่ายในต่างประเทศ โดย MAFF มองว่า การส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่นที่มีแนวโน้มขยายตัวในปัจจุบันเป็นการเพิ่มความเสี่ยงสำหรับการรั่วไหลของพันธุ์ดีและการจำหน่ายสินค้าแอบอ้างและสินค้าลอกเลียนในต่างประเทศ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

14. ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (18 มีนาคม 2564)

จากข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่โดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 17 มีนาคมที่ผ่านมา พบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 63,700 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 8 ติดต่อกัน เนื่องจากเศรษฐกิจของหลายประเทศเริ่มฟื้นตัว

เมื่อพิจารณารายประเทศ/ภูมิภาคที่นำเข้าแล้วพบว่า ญี่ปุ่นส่งออกไป ASEAN มูลค่า 12,800 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.3 ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน จีนมูลค่า 8,500 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.2 สหภาพยุโรปมูลค่า 3,400 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.2 ขณะที่ ส่งออกไปสหรัฐฯ มูลค่า 9,500 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 11.0 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในส่วนของการนำเข้า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่า 464,000 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 2.7 โดยจำแนกเป็นเนื้อสัตว์ 97,200 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 9.7 ธัญพืช 61,900 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 6.8 ผัก 38,800 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 22.3 และผลไม้ 32,600 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 7.2 ขณะที่ สินค้าประมงมีมูลค่านำเข้า 94,900 ล้านเยน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

15. ในปีงบประมาณ 2563 ญี่ปุ่นมีปริมาณประมงข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียภายใต้ข้อตกลง CPTPP ได้ประมาณร้อยละ 10 ของปริมาณตามโควตา (18 มีนาคม 2564)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เผยแพร่ผลการประมงข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียแบบ SBS ภายใต้ข้อตกลง CPTPP ประจำปีงบประมาณญี่ปุ่น 2563 (เมษายน 2563 - มีนาคม 2564) โดยเปิดประมูลทั้งปี 6,000 ตัน มีปริมาณประมงข้าวได้สะสม 595 ตัน หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 10 ของปริมาณตามโควตา เนื่องจากการปลูกข้าวในออสเตรเลียได้ผลผลิตไม่ดี ประกอบกับปริมาณความต้องการในประเทศลดลง โดยการประมูลครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2564 ไม่มีผู้ยื่นประมูล

จากข้อมูล MAFF พบว่า ในการเปิดประมูลข้าวนำเข้าจากออสเตรเลียฯ รวม 6 ครั้ง ไม่มีผู้ยื่นประมูลจำนวน 4 ครั้ง โดยในการประมูลเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2563 ซึ่งมีปริมาณยื่นประมูลมากกว่าทุกครั้ง ข้าวเจ้าเมล็ดสั้นมีราคาส่งมอบกิโลกรัมละ 186 เยน และมาร์คอฟกิโลกรัมละ 55 เยน

นับเป็นปีที่ 3 ติดต่อกันที่ปริมาณประมงข้าวได้ต่ำกว่าปริมาณตามโควตา โดยในปีงบประมาณญี่ปุ่น 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) ซึ่งเป็นปีที่ 4 ภายหลังข้อตกลง CPTPP มีผลบังคับใช้ ปริมาณตามโควตาจะเพิ่มเป็น 6,240 ตัน และในปีสุดท้ายจะเพิ่มเป็น 8,400 ตัน

ขณะเดียวกัน การประมงข้าวนำเข้าแบบ SBS ภายใต้ข้อตกลง WTO ก็มีปริมาณประมงได้ต่ำกว่าปริมาณตามโควตาประมาณร้อยละ 40 เช่นกัน เนื่องจากผู้ประกอบการร้านอาหารซึ่งเป็นผู้ใช้ข้าวนำเข้าส่วนใหญ่มีความต้องการลดลงเนื่องจาก COVID-19 ประกอบกับราคาซื้อขายข้าวที่ผลิตในประเทศลดลง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

16. รัฐบาลญี่ปุ่นระบุความตกลง RCEP จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรของญี่ปุ่น (19 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 18 มีนาคมที่ผ่านมา แหล่งข่าวรายงานว่า รัฐบาลญี่ปุ่นระบุการจัดทำความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (RCEP) จะไม่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรของญี่ปุ่นเป็นพิเศษ และปริมาณการผลิตผลผลิตทางการเกษตรในประเทศจะอยู่ในระดับเดิม เนื่องจากสินค้าสำคัญ เช่น ข้าว เนื้อโค ฯลฯ ถูกจัดให้เป็นสินค้ายกเว้นการลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้า โดยผลการประมาณการพบว่า ความตกลง RCEP จะช่วยให้ GDP ขยายตัวขึ้นร้อยละ 2.7 หรือคิดเป็น 15 ล้านล้านเยน

ความตกลง RCEP ผ่านการลงนามเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2563 ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นได้เสนอร่างขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาแล้ว โดยตั้งเป้าจะให้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบในการประชุมรัฐสภาสมัยนี้ นอกจากสินค้าเกษตรสำคัญ 5 รายการที่ญี่ปุ่นนำเข้า ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี เนื้อโคและเนื้อสุกร ผลิตภัณฑ์จากนม และพืชให้ความหวานแล้ว เนื้อไก่และผลิตภัณฑ์เนื้อไก่แปรรูปซึ่งญี่ปุ่นนำเข้าจากประเทศจีนก็ถูกจัดให้เป็นสินค้ายกเว้นการลดหรือยกเลิกภาษีนำเข้าอีกด้วย ดังนั้น รัฐบาลจึงคาดการณ์ว่าความตกลงดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อการผลิตสินค้าเกษตรภายในประเทศ

ขณะที่ ภายใต้อาณัติความตกลงดังกล่าวญี่ปุ่นจะทยอยลดและยกเลิกภาษีนำเข้าในที่สุดสำหรับผักแปรรูปแช่แข็งและผักอบแห้งที่นำเข้าจากประเทศจีน โดยรัฐบาลญี่ปุ่นชี้แจงว่า สินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าที่ญี่ปุ่นผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ และเป็นสินค้านำเข้าที่มีตลาดเป็นคนละตลาดกับสินค้าที่ผลิตในประเทศอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นประมาณการว่า ความตกลง RCEP จะช่วยเพิ่มอุปทานด้านแรงงานร้อยละ 0.8 (หรือประมาณ 570,000 คน) ซึ่งจะส่งผลให้ GDP ขยายตัวร้อยละ 2.7 สูงกว่าการทำข้อตกลงทางการค้าอื่นๆ (CPTPP ร้อยละ 2.6 Japan-EU EPA ร้อยละ 1.0% และข้อตกลงทางการค้าทวิภาคีญี่ปุ่น-สหรัฐฯ ร้อยละ 0.8)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

17. การระบาดของ COVID-19 ส่งผลให้ร้อยละ 13 ของผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี รับประทานผลไม้เพิ่มขึ้น (24 มีนาคม 2564)

จากการสำรวจโดยสมาคมผลไม้แห่งประเทศไทย (Japan Fruit Association) พบว่า ร้อยละ 13 ของผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี มีการบริโภคผลไม้เพิ่มขึ้นในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 เนื่องจากหันมาให้ความสนใจด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น ประกอบกับผู้บริโภคมีโอกาสรับประทานอาหารในบ้านมากขึ้น

สมาคมฯ ดำเนินการสำรวจเกี่ยวกับแนวโน้มการบริโภคผลไม้ โดยสอบถามผู้บริโภคที่มีอายุ 20 – 69 ปี จำนวน 2,000 ราย ในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2563 สำหรับการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมการบริโภคผลไม้พบว่าในภาพรวมมีผู้ตอบ “ไม่เปลี่ยนแปลง” ร้อยละ 86 และ “บริโภคเพิ่มขึ้น” เพียงร้อยละ 9 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณารายช่วงอายุแล้วพบว่า ร้อยละ 13 ของผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี ระบุว่า “บริโภคเพิ่มขึ้น” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริโภคเพศหญิงที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี บริโภคเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16 สำหรับเหตุผลที่ทำให้ผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี บริโภคผลไม้เพิ่มขึ้น ได้แก่ “บริโภคเพื่อสุขภาพ” (ร้อยละ 55)

รองลงมาได้แก่ “รสชาติอร่อย” (ร้อยละ 45) “เพิ่มภูมิคุ้มกัน” (ร้อยละ 43) “มีโอกาสรับประทานอาหารในบ้านมากขึ้น” (ร้อยละ 40) และ “ลดความเครียด” (ร้อยละ 33)

สำหรับชนิดผลไม้ที่มีการบริโภคเพิ่มขึ้น ได้แก่ แอปเปิ้ล (ร้อยละ 46) กล้วย (ร้อยละ 43) ส้ม (ร้อยละ 41) กีวี (ร้อยละ 36) องุ่น (ร้อยละ 26) และพลับ (ร้อยละ 21) โดยสำหรับผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี ผลไม้ที่มีปริมาณการบริโภคเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับผู้บริโภคในช่วงอายุอื่น ได้แก่ ส้ม องุ่น และสับปะรด

สมาคมฯ วิเคราะห์ว่า สถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ที่ยืดเยื้อส่งผลให้ปริมาณการบริโภคผลไม้ที่มีช่วงระยะเวลาจำหน่ายยาวและราคาถูกเพิ่มขึ้น โดยผู้บริโภคที่มีช่วงอายุ 20 – 29 ปี มีความนิยมผลไม้ที่สะดวกในการรับประทานซึ่งรวมถึงผลไม้หั่นสำเร็จ นอกจากนี้ ยังระบุถึงแนวทางในการส่งเสริมการบริโภคผลไม้ ได้แก่ การนำเสนอผลไม้ที่ผ่านการแปรรูป เช่น ผลไม้หั่นสำเร็จ ผลไม้อบแห้ง รวมถึงการนำเสนอวิธีรับประทานแอปเปิ้ลแบบหั่นเป็นชิ้นๆ และไม่จำเป็นต้องปอกเปลือก

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

18. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น จัดทำสรุปแนวคิด Digital Transformation ด้านการเกษตร (26 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 25 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำสรุป “แนวคิด Digital Transformation (DX) ด้านการเกษตร” ซึ่งระบุถึงแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในภาคเกษตร เช่น การใช้ AI และ Big Data โดยนำเสนอโครงการต่างๆ เช่น “การใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของเกษตรกรรุ่นก่อน” ผ่านการให้คำแนะนำทางออนไลน์ในการทำการเกษตร และ “การทำให้เห็นภาพเกษตรอินทรีย์” ผ่านการแสดงประโยชน์ในการทำเกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมายดำเนินการในปี 2573 และจะทยอยดำเนินการจากโครงการที่มีความพร้อม

ภายใต้แผนพื้นฐานด้านอาหาร การเกษตร และพื้นที่ชนบทซึ่งผ่านความเห็นชอบโดยคณะรัฐมนตรีเมื่อเดือนมีนาคม 2563 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปภาคเกษตรไปสู่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่ง MAFF ได้เริ่มดำเนินการจัดทำแนวคิด DX ด้านการเกษตรตั้งแต่เดือนมกราคมที่ผ่านมา เพื่อกำหนดรายละเอียดของแนวทางดำเนินการ โดยที่ผ่านมาได้จัดการประชุมคณะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ครั้ง และมีการระบุดูประสงค์ของสรุปแนวคิดดังกล่าวให้เป็นเสมือนเข็มทิศสำหรับการปฏิรูปภาคเกษตรและกำหนดแนวทางของ DX ด้านการเกษตร ซึ่งมุ่งหวังให้ภาคเกษตรมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และเป็นภาคเกษตรที่สร้างมูลค่าเพิ่ม

สำหรับโครงการที่มีการนำเสนอ ได้แก่ “การใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาของเกษตรกรรุ่นก่อน” ผ่านการให้คำแนะนำในการทำการเกษตรทางออนไลน์เพื่อยกระดับเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตร “การทำให้เห็นภาพเกษตรอินทรีย์” ผ่านการใช้ข้อมูลต่างๆ แสดงประโยชน์ของการทำเกษตรอินทรีย์ต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม “การจับคู่ทางธุรกิจ” ผ่านการแสวงหาผู้ซื้อและช่องทางการจำหน่ายซึ่งผู้บริโภคมีความต้องการที่หลากหลายมากขึ้น “การยกระดับการจัดการด้านสุขอนามัยในการเลี้ยงปศุสัตว์” โดยใช้แท็บเล็ตใน

การจัดการข้อมูลการเลี้ยงปศุสัตว์ “การใช้ประโยชน์ข้อมูลแผนที่ของ MAFF ประกอบการใช้งานที่ดินทางการเกษตรและการใช้เครื่องจักรขับเคลื่อนอัตโนมัติ” และ “การส่งเสริมการตลาดใช้กระดาษ” สำหรับการซื้อขายสินค้าเกษตรระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีก

สรุปแนวคิดดังกล่าวจัดทำขึ้นสำหรับเป็นแนวทางในอีก 10 ปีข้างหน้า และ MAFF จะพยายามเดินหน้านำเนินการให้ได้เร็วที่สุด โดยได้กำหนดให้มีการทบทวนรายละเอียดและแผนปฏิบัติการตามความเหมาะสมเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

19. ในปีงบประมาณ 2564 รัฐบาลญี่ปุ่นจัดสรรงบประมาณภาคเกษตร 2.3 ล้านล้านเยน ลดลง 5,900 ล้านเยนเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า (27 มีนาคม 2564)

แหล่งข่าวรายงานว่าในงบประมาณปี 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) ซึ่งผ่านความเห็นชอบเมื่อวันที่ 26 มีนาคมที่ผ่านมา จำแนกเป็นงบประมาณด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง วงเงิน 2,305,000 ล้านเยน ลดลง 5,900 ล้านเยน เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า โดยถึงแม้ว่าญี่ปุ่นกำลังประสบปัญหาเรื่องการปรับสมดุลอุปสงค์และอุปทานข้าว แต่ในปีงบประมาณ 2564 ก็ได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับเงินสนับสนุน (Direct Payment) การใช้ประโยชน์พื้นที่นาในวงเงินเท่ากับปีที่ผ่านมา ขณะเดียวกัน มีการเพิ่มมาตรการส่งเสริมการผลิตผ่านการสร้างความเข้มแข็งพื้นฐานด้านการผลิตไว้ในงบประมาณปี 2564 ด้วย ทั้งนี้ งบประมาณด้านการเกษตรฯ ลดลงในรอบ 3 ปี อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เพิ่งจะได้รับจัดสรรงบประมาณปี 2563 เพิ่มเติมรอบที่ 3 วงเงิน 1,051,900 ล้านเยน เมื่อเดือนมกราคมที่ผ่านมา

รัฐบาลจัดสรรงบประมาณวงเงิน 305,000 ล้านเยน เท่ากับปีก่อนหน้า สำหรับเป็นเงินสนับสนุนการใช้ประโยชน์พื้นที่นาในปีงบประมาณ 2564 ซึ่งญี่ปุ่นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่การปลูกข้าวไปปลูกพืชอื่นมากที่สุดนับตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์กับอุปทาน นอกจากนี้ ยังได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการยกระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฟื้นฟูภาคเกษตรในพื้นที่ วงเงิน 8,400 ล้านเยน โครงการส่งเสริมการผลิตและการจำหน่ายข้าวตลอดทั้งปีซึ่งจะช่วยส่งเสริมการวางแผนการจำหน่ายข้าวในระยะยาว วงเงิน 5,000 ล้านเยน เท่ากับปีที่ผ่านมา

สำหรับมาตรการส่งเสริมการปลูกผัก ไม้ผล ชา ไม้ดอก ภายใต้การยกระดับพื้นฐานการผลิต ได้รับการจัดสรรงบประมาณวงเงิน 15,000 ล้านเยน เพิ่มขึ้น 800 ล้านเยน การจ่ายเงินสนับสนุนการสร้างภาคเกษตรและเกษตรกรรับช่วงที่มีความเข้มแข็ง วงเงิน 16,200 ล้านเยน ลดลง 3,800 ล้านเยน และโครงการสนับสนุนการสร้างบุคลากรภาคเกษตรภายใต้มาตรการส่งเสริมเกษตรกรรายใหม่ วงเงิน 20,500 ล้านเยน ลดลง 800 ล้านเยน เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

ในส่วนของการสนับสนุนการทำเกษตรในพื้นที่ภูเขาโดยจัดโควตาให้เข้าร่วมโครงการต่างๆ ของ MAFF ได้รับงบประมาณวงเงิน 40,600 ล้านเยน ลดลง 3,600 ล้านเยน การจ่ายเงินสนับสนุนการทำเกษตรในพื้นที่ภูเขา วงเงิน 26,100 ล้านเยน และเงินสนับสนุนการทำเกษตรแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 2,500 ล้านเยน

เท่ากับปีที่ผ่านมา ขณะที่ มาตรการรับมือ COVID-19 และ CPTPP ได้บริหารจัดการงบประมาณไปก่อนหน้านี้แล้ว
ในงบประมาณปี 2563 เพิ่มเติมรอบที่ 3

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

20. ผลสำรวจโดยกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่นพบ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการจำหน่ายข้าวปีการผลิต 2563 (29 มีนาคม 2564)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) รวบรวมสถิติการจำหน่ายข้าวปีการผลิต 2563 ในช่วงครึ่งปีแรก (กันยายน 2563 – กุมภาพันธ์ 2564) โดยพบว่าผลกระทบของ COVID-19 ส่งผลให้ความต้องการของผู้ประกอบการลดลง การส่งจำหน่ายจากแหล่งผลิตข้าวปรับตัวลดลงตามไปด้วย โดยผลการจำหน่ายล่าช้าที่สุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ขณะที่ ราคาตกลงซื้อขายปรับตัวลดลง ทั้งนี้ หากข้าวปีการผลิต 2563 คงค้างในสต็อกปริมาณมากจะส่งผลกระทบต่อการจำหน่ายข้าวปีการผลิต 2564 การส่งเสริมการจำหน่ายข้าวจึงเป็นภารกิจสำคัญในขณะนี้

จากข้อมูลเผยแพร่โดย MAFF พบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นมีปริมาณจำหน่ายข้าวลดลงร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่ยอดจำหน่ายให้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นสูงสุดจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 และลดลงร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2562 ซึ่งเป็นช่วงก่อนเกิด COVID-19 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปริมาณจำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารลดลงประมาณร้อยละ 12 – 13 เมื่อเทียบกับปี 2562 และ 2563 โดยถึงแม้ว่าการจำหน่ายจะเริ่มฟื้นตัวในช่วงฤดูใบไม้ร่วงที่ผ่านมา (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2563) แต่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินครั้งที่ 2 ในเดือนมกราคม 2564 ส่งผลกระทบต่อการจำหน่ายข้าวอีกครั้ง

ขณะเดียวกัน การระบายข้าวปีการผลิต 2562 ในสต็อกมีความล่าช้า ส่งผลให้สต็อกข้าวปีการผลิต 2563 มีจำนวนมาก โดยปริมาณข้าวในสต็อกเอกชน ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวน 2.94 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ในจำนวนดังกล่าวเป็นข้าวปีการผลิต 2562 จำนวน 170,000 ตัน

ปริมาณการบริโภคที่ลดลงส่งผลให้การจำหน่ายข้าวจากแหล่งผลิตล่าช้ากว่าทุกปี โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 แหล่งผลิตข้าวมีการจำหน่ายข้าวให้ผู้ค้าส่งคิดเป็นร้อยละ 31 ของปริมาณผลผลิต ลดลงร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และต่ำสุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการค้าส่งให้ข้อมูลว่า ราคาข้าวมีแนวโน้มลดลง จึงมีการสั่งซื้อในปริมาณน้อย เนื่องจากหากมีข้าวในสต็อกจำนวนมากอาจส่งผลกระทบต่อผลประกอบการได้

ในส่วนของราคาตกลงซื้อขายพบว่า ในเดือนกุมภาพันธ์เฉลี่ย 14,844 เยนต่อ 60 กิโลกรัม ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงต่อเนื่องจากเดือนกันยายน 2563 ข้าวบางสายพันธุ์มีราคาตกลงมากกว่าร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปี 2563

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

21. NARO เลือก 31 พื้นที่สำหรับทดลองใช้เทคโนโลยี Smart Agriculture ในปีงบประมาณ 2564 (31 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 30 มีนาคมที่ผ่านมา องค์การวิจัยด้านการเกษตรและอาหารแห่งชาติ (National Agricultural and Food Research Organization: NARO) ประกาศพื้นที่ 31 แห่งที่ได้รับเลือกให้เข้าร่วมโครงการทดลองเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ในปีงบประมาณ 2564 (เมษายน 2564 - มีนาคม 2565) ในหัวข้อต่างๆ เช่น เทคโนโลยีรักษาคุณภาพในการขนส่งระยะยาวสำหรับปลับและท้อ การเก็บเกี่ยวผลผลิตอัตโนมัติ บริการให้คำแนะนำด้านการบริหารจัดการ ฯลฯ

โครงการดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อนำเอาเทคโนโลยีล่าสุด เช่น AI และ IoT ไปทดลองใช้ในพื้นที่จริงเป็นระยะเวลา 2 ปี เพื่อประเมินผลการนำ Smart Agriculture มาใช้ โดยเริ่มครั้งแรกเมื่อปีงบประมาณ 2562 (เมษายน 2562 - มีนาคม 2563) และมีพื้นที่ได้รับคัดเลือกให้ทดลองใช้แล้วรวม 179 แห่ง

เมื่อจำแนกพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกรายหัวข้อแล้วสามารถแบ่งออกเป็น 1) การส่งออก 3 แห่ง 2) บริการใหม่ 9 แห่ง 3) ระบบขนส่งอัจฉริยะ 6 แห่ง 4) การควบคุมทางไกล 8 แห่ง และ 5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคเกษตร 5 แห่ง โดยมีพื้นที่สนใจสมัครเข้ารับการคัดเลือกรวม 85 แห่ง

สำหรับการส่งเสริมการส่งออกซึ่งเป็นไปตามนโยบายสำคัญ มีการเสนอเทคโนโลยีวิเคราะห์ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเก็บเกี่ยวและการควบคุมโดยก๊าซเอทิลีนระหว่างขนส่งเพื่อรักษาคุณภาพ และเทคโนโลยีป้องกันการเสื่อมคุณภาพระหว่างขนส่งสตรอเบอร์รี่ สำหรับบริการใหม่ ได้แก่ ระบบใช้เครื่องจักรที่มีราคาสูงร่วมกันในระดับประเทศ (Sharing) การใช้ AI ในการวางแผนการใช้เครื่องจักรร่วมกัน ฯลฯ นอกจากนี้ เพื่อเป็นการควบคุมทางไกลและประหยัดแรงงาน จะมีการทดลองการเก็บเกี่ยวผลผลิตและมะเขือเทศอัตโนมัติ

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

22. กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น รายงานผลการศึกษาระดับขั้นต้นการทดลองใช้จริง Smart Agriculture พบต้นทุนที่เพิ่มขึ้นยังคงเป็นอุปสรรค (31 มีนาคม 2564)

เมื่อวันที่ 30 มีนาคมที่ผ่านมา กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) จัดทำรายงานผลการศึกษาระดับขั้นต้น (Intermediate Report) โครงการทดลองใช้จริงเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 (เมษายน 2562 - มีนาคม 2563) โดยทดลองในพื้นที่ 5 ประเภท ได้แก่ พืชไร่ ผักกลางแจ้ง ผักผลไม้ในโรงเรือน ไม้ผล และพืชประจำถิ่น ซึ่งผลการทดลองชี้ให้เห็นว่าสามารถลดจำนวนแรงงานได้ในเกือบทุกพื้นที่ สำหรับข้อเสนอแนะในเรื่องของต้นทุนค่าใช้จ่าย MAFF จะพิจารณาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม รวมถึงการขยายขนาดพื้นที่และการใช้เครื่องจักรร่วมกัน (Sharing)

โครงการทดลองใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะเป็นการนำเทคโนโลยี เช่น หุ่นยนต์เครื่องจักรกลทางการเกษตรไปใช้จริงในพื้นที่เพื่อประเมินผล โดยในครั้งนี้ MAFF ได้เผยแพร่รายงานผลการศึกษาระดับขั้นต้นของพื้นที่ทดลองบางส่วนจากทั้งหมด 69 แห่งซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562

ผลการทดลองปลูกข้าวบาร์เลย์พื้นที่ 5 เฮกตาร์ (หรือ 31.25 ไร่) โดยใช้เครื่องบังคับทิศทางอัตโนมัติและเครื่องฝังกลบเมล็ดความเร็วสูงพบว่าสามารถลดจำนวนชั่วโมงของแรงงานได้ ขณะที่ ต้นทุนค่าเครื่องจักรกล

ทางการเกษตรเพิ่มขึ้นส่งผลให้ผลกำไรลดลง จึงได้มีการวางแผนใช้เวลาที่สามารถประหยัดได้ไปปลูกพืชที่ให้ผลตอบแทนสูง เช่น หอมหัวใหญ่และกะหล่ำปลี

สำหรับการทดลองปลูกแตงโมกลางแจ้งในพื้นที่ 1 เฮกตาร์ (หรือ 6.25 ไร่) โดยใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรและเทคนิคการปลูกโดยประหยัดแรงงานพบว่าสามารถลดจำนวนชั่วโมงของแรงงานได้ร้อยละ 41 อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและรายได้ที่ลดลงส่งผลให้ผลกำไรต่อพื้นที่ลดลง

ในส่วนของการทดลองปลูกพริกหยวกในโรงเรือนในพื้นที่ 21 อาร์ (หรือประมาณ 1.31 ไร่) โดยติดตั้งเครื่องฯ พบว่าสามารถเพิ่มรายได้ร้อยละ 20 แต่เพิ่มจำนวนชั่วโมงของแรงงานต่อพื้นที่ 10 อาร์ (หรือประมาณ 0.625 ไร่) ร้อยละ 7 ขณะที่ การทดลองปลูกส้มโดยใช้ระบบคัดแยกผลส้มพบว่าสามารถลดภาระด้านแรงงานได้อย่างเห็นได้ชัด สำหรับการทดลองปลูกชาซึ่งมีความต้องการชาอินทรีย์พบว่าเทคนิคการปลูกโดยลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมีทางการเกษตรได้ผลที่น่าพึงพอใจ

ด้านเกษตรกรมีข้อคิดเห็นที่สามารถประหยัดแรงงานและใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้ ขณะเดียวกันก็มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยรายงานระบุว่า พื้นที่ทดลองทุกประเภทยกเว้นการปลูกในโรงเรือนมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเนื่องจากการซื้อหรือติดตั้งเครื่องจักร ซึ่ง MAFF จะพิจารณาหาแนวทางในการลดต้นทุนในส่วนดังกล่าว ควบคู่ไปกับการนำเสนอข้อมูลให้เกษตรกรสามารถเลือกเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ได้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

23. กระทรวงการคลังญี่ปุ่นเผยแพร่สถิติการนำเข้าสินค้าเกษตรประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2564 (31 มีนาคม 2564)

จากสถิติการค้าระหว่างประเทศเผยแพร่เมื่อวันที่ 30 มีนาคมที่ผ่านมาโดยกระทรวงการคลังญี่ปุ่นพบว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าผักสด 52,270 ตัน ลดลงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยผักรายการสำคัญ เช่น ต้นหอมและฟักทอง มีราคาสูงส่งผลให้มีการนำเข้าในปริมาณน้อย ในส่วนของผลไม้มีปริมาณนำเข้า 112,036 ตัน ลดลงร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ปริมาณนำเข้าผลไม้จากสหรัฐฯ ลดลงประมาณครึ่งหนึ่งเนื่องจากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ เช่นเดียวกับเนื้อสัตว์ซึ่งปริมาณนำเข้าเนื้อโคและเนื้อสุกรลดลงเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ด้านเนื้อไก่มีปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นเดือนที่ 2 ติดต่อกันเพื่อทดแทนเนื้อไก่ในประเทศที่มีราคาสูงขึ้น

ผัก ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าผักสดลดลงร้อยละ 32 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2562 และลดลงร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มได้รับผลกระทบจาก COVID-19 โดยญี่ปุ่นนำเข้าหอมหัวใหญ่ 14,760 ตัน ใกล้เคียงกับเดือนมกราคม 2564 แต่ลดลงร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2562 โดยราคาปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2564 เนื่องจาก COVID-19 ส่งผลให้การขนส่งติดขัด ผู้ประกอบการนำเข้าให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ประเทศจีนประสบปัญหาคลื่นความหนาวส่งผลให้ปริมาณผลผลิตลดลง ประกอบกับสาธารณรัฐเกาหลีมีความต้องการเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ราคาปรับตัวสูงขึ้น ผักชนิดอื่นที่มีราคาสูงขึ้นและส่งผลกระทบต่อปริมาณนำเข้าลดลง ได้แก่ ต้นหอม มีปริมาณนำเข้า 2,388 ตัน ลดลงร้อยละ 34 เมื่อเทียบ

กับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ราคาปรับลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2564 แต่ปรับสูงขึ้นร้อยละ 71 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศจีนประสบปัญหาฝนตกหนักในช่วงฤดูร้อนและคลื่นความหนาวในช่วงฤดูหนาว ผู้ประกอบการนำเข้าระบุว่า มีช่วงหนึ่งที่ราคานำเข้าสูงกว่าราคาต้นทุนหอมในประเทศ ในส่วนของผักประเภทหัวที่ในปีนี้อยู่ปูนได้ผลผลิตสมบูรณ์พบว่า ผักกาดหอมมีปริมาณนำเข้า 1,218 ตัน ลดลงร้อยละ 29 และกะหล่ำปลีมีปริมาณนำเข้า 433 ตัน ลดลงร้อยละ 57 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ แครอทมีปริมาณนำเข้า 5,538 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2564 โดยราคาปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 40 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาแต่ปริมาณผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอ จึงมีความต้องการสินค้านำเข้าถึงแม้ว่าราคาจะปรับตัวสูงขึ้นก็ตาม ในส่วนของผักที่นำเข้าจากประเทศอื่นนอกเหนือจากประเทศจีนพบว่า ฟักทองมีปริมาณนำเข้า 10,031 ตัน ลดลงร้อยละ 42 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงร้อยละ 23 เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2564 เนื่องจากประเทศนิวซีแลนด์ได้ผลผลิตไม่ดีประกอบกับ COVID-19 ส่งผลต่อระบบขนส่ง

ผลไม้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าผลไม้ลดลงร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2563 และลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนกุมภาพันธ์ 2562 โดยในปีนี COVID-19 ส่งผลให้ท่าเรือขนส่งในภูมิภาคอเมริกาเหนือขาดแคลนแรงงานประกอบกับการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์จึงทำให้ปริมาณการนำเข้าผลไม้จากสหรัฐฯ ลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยนำเข้าส้ม 4,014 ตัน ลดลงร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการนำเข้าให้ข้อมูลว่า ปริมาณนำเข้าไม่แน่นอนจึงทำให้ผู้ประกอบการค้าปลีกลดการสั่งซื้อ ขณะเดียวกัน ผู้ผลิตในสหรัฐฯ ประสบปัญหาสินค้าเน่าเสียจึงชะลอการส่งออก สำหรับกีวี่มีปริมาณนำเข้า 812 ตัน ลดลงร้อยละ 38 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณสต็อกในประเทศยังคงมีจำนวนมาก ในส่วนของสับปะรดมีปริมาณนำเข้า 10,095 ตัน ลดลงร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม คาดว่าในเดือนเมษายน 2564 ปริมาณนำเข้าสับปะรดจากไต้หวันจะเพิ่มขึ้นประมาณ 2 – 3 เท่า

เนื้อสัตว์ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ญี่ปุ่นนำเข้าเนื้อโค 37,331 ตัน ลดลงร้อยละ 11 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยลดลงเป็นเดือนที่ 3 ติดต่อกัน เมื่อพิจารณาแหล่งนำเข้าแล้วพบว่า การนำเข้าเนื้อโคจากทั้งออสเตรเลียและสหรัฐฯ ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื้อโคแช่แข็งมีปริมาณนำเข้า 19,437 ตัน ลดลงร้อยละ 14 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา COVID-19 ส่งผลให้เรือสินค้ามาถึงล่าช้า ขณะที่ ความต้องการในประเทศปรับตัวสูงขึ้น ผู้ประกอบการหลายรายมีความต้องการสินค้านำเข้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งซูเปอร์มาร์เก็ต ส่งผลให้สินค้าในสต็อกลดลง ในส่วนของเนื้อสุกรมีปริมาณนำเข้า 64,257 ตัน ลดลงร้อยละ 4 โดยเป็นเนื้อสุกรแช่แข็ง 32,604 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นในรอบ 8 เดือน การนำเข้าเนื้อสุกรได้รับผลกระทบจากเรือสินค้ามาถึงล่าช้า ขณะที่ ความต้องการในประเทศอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นกัน สำหรับเนื้อไก่สดมีปริมาณนำเข้า 45,514 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 และเนื้อไก่แปรรูปมีปริมาณนำเข้า 34,247 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี

ที่ผ่านมา โดยปริมาณนำเข้าเนื้อไก่แปรรูปจากจีนเพิ่มขึ้นร้อยละ 85 เนื่องจากในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์หยุดกิจการ

ปริมาณนำเข้าผักและผลไม้ของญี่ปุ่นในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 (เฉพาะรายการที่มีการนำเข้าจากไทย)

รายการ	ปริมาณ (ตัน)	ราคา (เยน/กก.)	ร้อยละเมื่อเปรียบเทียบกับ เดือนกุมภาพันธ์ 2563 (%)		ปริมาณแยกรายประเทศ (ตัน)
			ปริมาณ	ราคา	
หอมแดง	45	403	78	133	ไทย 22 ฝรั่งเศส 14
ถั่วลันเตา	91	486	430	70	กัวเตมาลา 40 ไทย 34
หน่อไม้ฝรั่ง	1,544	500	104	86	เม็กซิโก 1,523 ไทย 8
ผักอื่นๆ	613	689	72	135	ฟิลิปปินส์ 349 ไทย 166
ชิง	1,408	194	82	126	จีน 1,325 ไทย 83
มะม่วง	426	442	128	94	เปรู 290 ไทย 67
ทุเรียน	9	1,214	48	149	เวียดนาม 4 ไทย 4

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News